

นิทานสุภาษิตจีน (386)

成语故事(三八六)

นิ ทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 物腐虫生/物腐蟲生 wù fǔ chóng shēng (อู้ ฟู่ ฉง เฉิง) โดยคำว่า

物 wù (อู้) แปลว่า สิ่งของ สรรพสิ่ง

腐 fǔ (ฟู่) แปลว่า เน่าเสีย

虫/蟲 chóng (ฉง) แปลว่า หนอน

生 shēng (เฉิง) แปลว่า เกิด เกิดขึ้น

เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง ของเน่าเสียย่อมเกิดหนอน ของผุจึงเกิดหนอน หรือทุกสรรพสิ่งย่อมเน่าจากข้างในตัวมันเองก่อน อันหมายถึงความล้มเหลว ความแตกแยกย่อมเกิดจากภายในก่อน มาดูตัวอย่างนิทานสุภาษิตคำนี้กัน

ในช่วงปลายยุคราชวงศ์ฉิน 秦朝 Qín cháo (ฉินเฉา) การบริหารราชการแผ่นดินของราชวงศ์ฉินล้มเหลว มีการทุจริตภายใน เกณฑ์แรงงานมากมาย ประกอบกับกฎหมายอันเข้มงวด ทำให้ผู้คนยากที่จะอยู่อย่างสงบได้ จนก่อกบฏขึ้น กบฏชุดแรกนำโดยโพ่แรงงานนามว่า เฉินเฉิง 陈胜/陳勝 Chén Shèng และอู๋กวาง 吴广/吳廣 Wú Guǎng ต่อมากบฏกลุ่มนี้ถูกปราบลง ผู้นำทั้งสองถูกสังหาร หลังจากนั้นก็มีกบฏลุกฮือก่อกบฏอีกไปทั่ว หนึ่งในนั้นก็คือกลุ่มชนชั้นผู้นำจากรัฐอู๋ทางใต้ นามว่า เชียงเหลียง 项梁/Xiàng Liáng เมื่อเชียงเหลียงก่อการขึ้น ฟ่านเจิง 范增/範增 Fàn Zēng ที่ปรึกษาทางการทหารคนหนึ่งของเฉินเฉิงที่รอดชีวิตมาได้จากการปราบปรามของรัฐฉิน ก็ได้เข้ามาเป็นที่ปรึกษาทางการทหารและวางกลยุทธ์ต่างๆ ให้กับเชียงเหลียง ต่อมาเชียงเหลียงเสียชีวิตในสนามรบ ฟ่านเจิงจึงได้กลายมาเป็นที่ปรึกษาคนสำคัญของเชียงหยูหวี

Source: <https://chatgpt.com/c/6a8bb4d9-2f28-83ec-b585-c10aa51e55af>

项羽/項羽 Xiàng Yǔ (ฉ้อป้าอ๋อง) เชียงหยวี่เป็นคนที่มีความสามารถในการรบสูง แต่ขาดอูบายทางการเมือง อีกทั้งยังเป็นคนหัวแข็งและยึดมั่นในความคิดของตนเอง ดังนั้นเมื่อความกล้าหาญและความสามารถในการทำศึก ประกอบกับคำแนะนำและแผนการต่างๆ ของฟานเจิง จึงทำให้กองทัพของเชียงหยวี่ได้รับชัยชนะในศึกหลายครั้ง และกลายเป็นหนึ่งในกำลังสำคัญในการโค่นล้มราชวงศ์ฉิน

ในเวลานั้น ฟานเจิงมองการณ์ไกล และคาดการณ์ไว้ว่าผู้ที่จะเป็นคู่แข่งสำคัญของ เชียงหยวี่ช่วงชิงแผ่นดินภายภาคหน้าก็คือหลิวปัง 刘邦/劉邦 Liú Bāng ดังนั้น เขา จึงแนะนำเชียงหยวี่อยู่หลายครั้งให้กำจัดหลิวปังเสียแต่เนิ่นๆ แต่ทว่าเชียงหยวี่กลับไม่ยอม เชื่อ ต่อมาไม่เพียงเชียงหยวี่ไม่อาจกำจัดหลิวปัง กลับตกหลุมพรางในแผนยุแยงให้แตกกัน ของหลิวปัง ทำให้เชียงหยวี่ค่อยๆ คลางแคลงใจและตีตัวออกห่างจากฟานเจิง ทั้งยังลด ทอนอำนาจของฟานเจิงลงเรื่อยๆ จนในที่สุดฟานเจิงถูกบีบจนต้องตีจากเชียงหยวี่ไปด้วย ความคับแค้นใจ ตรอมใจจนเสียชีวิตในปี 204 ก่อนคริสตกาล เมื่อเชียงหยวี่ขาดผู้นำที่เก่งกาจและซื่อสัตย์แล้ว กลุ่มอำนาจของเขาก็พลีพลังในสงครามต่างๆ จนสุดท้ายก็ถูก กลุ่มของหลิวปังกำจัดจนหมดสิ้น หลิวปังก็คือผู้ชนะในที่สุดและก่อตั้งราชวงศ์ฮั่นได้สำเร็จ

เมื่อถึงสมัยราชวงศ์ซ่ง ซู้อู๋ 苏轼/蘇軾 Sū Shì นักกวีแห่งยุค กล่าวถึงเหตุการณ์
นี้ไว้ในบทความ 《范增论》/《範增論》 (ว่าด้วยฟานเจิง) พร้อมถ่ายทอดความรู้สึก
สะเทือนใจและเสียสยต่อชะตากรรมของฟานเจิงผ่านถ้อยคำอันเป็นอมตะว่า

“物必先腐也，而后虫生之。”

“物必先腐也，而後蟲生之。”

“Wù bì xiān fǔ yě, ér hòu chóng shēng zhī.”

“อู๋ ปี้ เซียน ฟู่ เหย, เออร์ไห่ว ฉง เฉิง จื่อ.”

“สิ่งของจะต้องผุพังเสียก่อน แล้วหนอนแมลงจึงจะเกิดขึ้นได้”

ข้อคิดจากประโยคสุภาสิตนี้

成语比喻：本身有了弱点，别人才能乘机打击。

成語比喻：本身有了弱點，別人才能乘機打擊。

Chéngyǔ bǐyù: Běnnshēn yǒule ruòdiǎn, biérén cáinéng chéngjī
dǎjī.

เจียงหวี ปี้ยวี่: เป็นฉิน โห่ยเลอะ รั่วเตียน เปียเหริน โฉเหิง เฉิงจี ต่าจี.

สุภาสิตเปรียบว่า เมื่อเรามีจุดอ่อน คนอื่นย่อมจะฉวยโอกาสโจมตีจากจุดอ่อนนั้น

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาสิตนี้ เช่น

战场上，许多将领因敌机的精准轰炸而牺牲，这些惨痛的教训往往源于内部出现了问题，正所谓“物腐虫生”。

戰場上，許多將領因敵機的精準轟炸而犧牲，這些慘痛的教訓往往源於內部出現了問題，正所謂“物腐蟲生”。

Zhànchǎng shàng, xǔduō jiànglǐng yīn dí jī de jīngzhǔn
hōngzhà ér xīshēng, zhèxiē cǎntòng de jiàoxùn wǎngwǎng yuán
yú nèibù chūxiànle wèntí, zhèng suǒwèi “wù fǔ chóng shēng”.

จ้านฉาง ฉ่าง, ลวี่ตัว เจียงหลิง อิน ตี้ จี เตอะ จิงจุ่น โง่งจ่า เออร์ ซีเหมิง, เจ้อเซี่ย
ฉ่านท่ง เตอะ เจี้ยวชวี่น หวางหวาง หยวน ยหวี เน่ยปู้ ชูเซี่ยนเลอะ เวินถี้, เจิ้ง ลวี่เว่ย
“อู๋ ฟู่ ฉง เฉิง”

ในสนามรบ นายพลหลายคนถูกสังหารด้วยการทิ้งระเบิดอย่างแม่นยำของฝ่าย
ศัตรู บทเรียนอันเจ็บปวดเหล่านี้มักเกิดจากปัญหาภายใน ดังคำกล่าวที่ว่า “สิ่งเน่าเฟะ
ย่อมก่อให้เกิดหนอน”

อ.ช่อซิง เมธาธารณ์กุล

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง